

Primul SWIFT Business Forum din România

Pentru a identifica și marca noi soluții de traversare a crizei, SWIFT, Asociația Română a Băncilor, Business Information Systems și Institutul Bancar Român au organizat pe 15 septembrie 2010 prima ediție a SWIFT Business Forum Romania, eveniment care a avut loc în Aula Institutului Bancar Român și care s-a concentrat pe tematica managementului plăților și lichidităților. Forumul, al cărui unic partener media a fost revista „e-Finance”, și-a propus să găsească răspunsuri la întrebări provocatoare pe timp de recesiune: Cum se poate asigura vizibilitatea totală și în timp real a numerarului? Cum poate fi identificat și administrat riscul de lichiditate? Cum pot fi optimizate fluxurile financiare? Cum poate deveni mai eficientă comunicarea informațiilor financiare între bănci și corporații?

►► Cristian PAVEL

The Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) este una dintre principalele organizații mondiale care activează în domeniul securității tranzacțiilor bancare electronice.

Rețeaua SWIFT reprezintă un sistem de comunicare care se bazează pe principiul transmiterii reciproce de informații între două bănci sau între doi participanți oarecare. Banca inițiatore a trimiterii mesajului și cea destinată (receptoare a mesajului) nu se află în legătură directă, mesajul fiind transmis prin intermediul centrului de operare la care este racordată țara din care acesta pornește. Practic, SWIFT s-a înființat în 1973, în Belgia, ca o societate privată pe acțiuni, non-profit, prin participarea a 239 de bănci din 15 țări. Scopul acestei companii a fost, de la începuturi, acela de a oferi instituțiilor financiare din întreaga lume servicii de transfer rapid de fonduri pe o bază standardizată. În timp, SWIFT a devenit unica fereastră de conectare a zonelor caracteristice categoriilor de plăți electronice, care permite

băncilor comerciale și instituțiilor financiare să-și optimizeze costurile, întrucât pune la dispoziția acestora un singur canal de comunicație, un singur standard și numeroase soluții pentru derularea instrucțiunilor de plată.

România a putut să adere la SWIFT abia în 1990, reușind să transmită primul mesaj în rețea abia la 7 septembrie 1992. Startul pentru intrarea în SWIFT s-a dat pentru patru bănci, România devenind cea de-a 84-a țară intrată în familia SWIFT.

Din septembrie 1992, comunitatea românească s-a lărgit continuu, în afara băncilor comerciale, care sunt toate membre SWIFT, existând și alți membri sau participanți, precum Trezoreria statului, Ministerul Finanelor, Transfond și Banca Națională. Între timp, multe alte organizații au înțeles să devină participanți, ultima fiind Depozitarul Central. Evenimentul a fost deschis de gazda conferinței, Petru Rareș, președintele executiv și directorul general al Institutului Bancar Român, și s-a bucurat de salutul vicepreședintelui Asociației Române a Băncilor, Steven van Groningen, precum și al șefului SWIFT pentru Europa Centrală și de Est, Christian Kothe.

Evenimentul a fost urmărit de peste 60 de reprezentanți ai managementului și personalului din departamentele de operațiuni, plăți și decontări, trezorerie ale instituțiilor de credit, precum și departamentele de trezorerie ale companiilor.

În esență, mesajul SWIFT este clar: poate asigura servicii nu doar băncilor corespondente și celor centrale, ci și corporațiilor care deschid ochii la timp să vadă beneficiile aduse de un partener notoriu, global, de maximă încredere.

Învățămintele și concluzii

În prima sa prezentare, oficialul PwC, Thierry Lopez, s-a referit pe larg la riscurile unui management ineficient al lichidităților în economiile aflate în schimbare. „Istoria recentă arată că lipsa lichidităților poate cauza dispariția unei organizații chiar și atunci când aceasta e solvabilă”, a spus acesta. S-a vorbit detaliat despre riscul de lichiditate în contextul politicii monetare europene, având o atenție particulară, concentrată pe sistemul bancar. Expertul luxemburghez a punctat în fața asistentei amănunte despre viitoarele prevederi ale Acordului Basel III și despre schimbările pe care acesta le va aduce în anii următori. „Criza recentă din sectorul financiar a descoperit slăbiciuni fundamentale în cadrul managementului riscurilor aplicat în multe instituții de credit de pe glob. Pentru a reduce magnitudinea unor posibile alte viitoare crize, Comitetul de la Basel a decis unele norme de

„Istoria recentă arată că lipsa lichidităților poate cauza dispariția unei organizații chiar și atunci când aceasta e solvabilă.”

THIERRY LOPEZ, Directeur et Risk Management Advisory Services Leader, PwC

aplicat pe termen îndelungat, printre care și un standard global de lichiditate minimă. Aici vorbim despre rata de acoperire a lichidităților pe 30 de zile, despre rata finanțării net stabile, doi indicatori care vor intra curând în atenția băncilor”, a explicat Thierry Lopez.

Catherine Banneux, Senior Market Manager în cadrul SWIFT, a încercat să răspundă unei întrebări: Se pregătesc băncile pentru implementarea unor noi cadre de reglementare a riscurilor lichidităților? Pentru aceasta, a făcut referire la rezultatele unui studiu de piață realizat de SWIFT în iunie 2010, cu ajutorul a 255 de trezorerii și manageri de risc din diverse instituții financiare. Concluzia? Peste 80% dintre bănci investesc deja în îmbunătățirea managementului riscului lichidităților. Mai mult, un procent de 60% din instituțiile din Europa Centrală și de Est au astfel de preocupări, cea mai mare concentrare făcându-se pe riscurile de lichiditate, care pot fi evitate în mare măsură rapoartele SWIFT intra-day.

Judit Baracs, Manager Payments Markets Initiatives Central & Eastern Europe în cadrul SWIFT, s-a referit la infrastructura actuală a pieței în contextul unui management mai bun al riscurilor, la funcționalitățile sistemelor de top de decontare pe bază brută (RTGS – Real Time Gross Settlement), la sistemul transeuropean automat de transfer rapid cu decontare pe bază brută în timp real (TARGET2) și la capabilitățile modulului ICM al SWIFT (Information and Control Module), precum și la beneficiile substanțiale aduse de SWIFT partenerilor săi. Stephen Kraft, SWIFT Country Manager România, a venit cu o contribuție extrem de interesantă legată de accesul tot mai mare al corporațiilor la SWIFT. După integrarea băncilor în rețeaua SWIFT în 1973, s-au petrecut, istoric vorbind, multe

„adoptii” în timp. În 1998 au fost integrate trezoreriile, apoi, în 2001, grupurile închise de utilizatori administrate de un partner SWIFT (cunoscutele MA-CUG), și s-a ajuns la sistemul SCORE – The Standardised Corporate Environment, bazat pe un grup închis administrat de SWIFT. „Tot mai multe firme descoperă avantajele nete pe care noi le oferim. La finalul lunii iunie 2010, în sistemul SWIFT erau deja înscrise 642 de corporații, cele mai multe din EMEA – 69%. Numărul acestora este în creștere continuă, ca și numărul de mesaje SWIFT”, a spus acesta.

Masa rotundă finală a zilei a fost deschisă de Corina Mihalache, consultant de business în cadrul companiei Business Information Systems, care a prezentat o perspectivă extrem de interesantă asupra dezvoltării soluției qpPayIntegrator, proprie firmei BIS. Audiența a putut înțelege evoluția acestei soluții de la stadiul de hub de plăți, felul în care soluția a câștigat ulterior capabilități de business, apoi altele noi, orientate spre client, până la cele de azi, când qpPayIntegrator a devenit o platformă comună, cu aplicații practice dintre cele mai diverse.

Una dintre acestea se referă la remiterile de bani făcute de muncitorii străini din străinătate. „SWIFT a intrat pe această piață, încercând să devină o alternativă viabilă la marile firme dedicate transferurilor de bani la nivel mondial, precum Western Union și MoneyGram. BIS susține acest demers al SWIFT exact prin soluția sa, qpPayIntegrator”, a punctat Ruud van der Horst – un consultant independent din Olanda, țară unde funcționează un sistem de microplăți procesate în Amsterdam pentru remiterile către Kenya, Tanzania și Uganda. Rodica Tuchilă, președintele grupului român de utilizatori SWIFT a tras, în final, câteva concluzii de valoare, subliniind beneficiile sistemului SWIFT pentru bănci: acoperirea extinsă (accesul direct la comunitatea financiară internațională și clienți, vizibilitate în tranzacții, reducerea riscului de a lucra cu un corespondent unic sau alternativ), creșterea eficienței operaționale (raționalizarea canalelor de comunicații, automatizare, procesarea integrată, reducerea costurilor de operare), creșterea calității serviciilor oferite clienților, securitate și disponibilitate.

Nu în ultimul rând, au fost sintetizate și beneficiile aduse de SWIFT corporațiilor care înțeleg să devină membri ai rețelei SWIFT: vizibilitate globală a fondurilor, costuri mai mici ale tranzacțiilor financiare prin utilizarea unui canal unic, creșterea securității și abilitatea de a controla inițierea plăților, conformitate cu reglementările, precum și reducerea operațiunilor de administrare pentru documentarea și întreținerea proceselor.